

Planter

Svampebekæmpelse i triticale

Der dyrkes relativ få sorter. Sorten Trias er ekstremt meldugmodtagelig. De mest dyrkede sorter er ikke særlig modtagelige for gulrust.

Viden om

06. marts 2019

Opdateret 05. marts 2026

I tabel 1 ses de dyrkede triticalesorters modtagelighed for meldug, rust og Septoria. Oversigten omfatter ikke evt. import af udsæd af andre sorter.

Som det fremgår, er Trias ekstremt modtagelig for meldug, mens Lumaco er middel modtagelig for meldug. Bruttomerudbytter for svampebekæmpelse i 2023-2025 er også angivet og er høje i Trias. Merudbytterne skyldes først og fremmest meldugbekæmpelse. Der har ikke været gulrust i forsøgene.

Tabel 1. De dyrkede triticalesorters modtagelighed for sygdomme.

Sort	Andel triticaleareal*	Meldug (0-4)	Gulrust (0-4)	Brunrust (0-4)	Septoria (0-4)	Brutto-merudbytter, hkg/ha, 4 fs 2025	Brutto-merudbytter, hkg/ha, 2 fs 2024	Brutto-merudbytter, hkg/ha, 2 fs 2023
Lumaco	87,3	2	0	1	2	9,0 (5 pct. meldug)	6,1 (3,4 pct. meldug)	4,3 (0,1 pct. meldug)
Trias	12,6	4	1	2	2	18,4 (18 pct. meldug)	15,2 (33 pct. meldug)	11,5 (28 pct. meldug)

* Kun dansk certificeret udsæd medtaget. Oversigten omfatter ikke evt. import af udsæd af andre sorter.
0-4 skala, hvor 4 er meget modtagelig.
Kilde: www.sortinfo.dk

Svampesygdomme i triticale

Knækkefodsyge i triticale

Bekæmpelse af knækkefodsyge er kun sjældent aktuel. Tærsklen er over 35 procent planter med angrebne hovedskud. Før angrebet tæller med, skal det have bredt sig til 2. yderste skedebled. I løsningsforslagene i tabel 2 nedenfor ses i starten også en løsning mod knækkefodsyge nemlig Proline EC 250.

Læs også: [Knækkefodsyge i vintersæd](#)

Gulrust i triticale

Som det fremgår af tabel 1, er de dyrkede sorter ikke særlig modtagelige for gulrust. I lidt modtagelige sorter som Trias bekæmpes gulrust ved over 1 procent angrebne planter i vækststadie 30-60 og i Lumaco ved over 10 procent angrebne planter. Flere af de tidligere dyrkede sorter var meget gulrustmodtagelige. Gulrust bekæmpes i meget modtagelige sorter fra omkring vækststadie 30 (begyndende strækning af hovedskud) ved konstateret forekomst eller såfremt der findes gulrust i triticale i området.

Brunrust i triticale

Brunrust ses kun i visse år og dukker normalt først op efter skridning, fordi svampen trives bedst ved høje temperaturer. Efter milde vintre kan der dog forekomme tidlige angreb. Angreb ses især i de sydlige og kystnære områder. Angreb bekæmpes, hvis der er over 25 pct. angrebne planter i vækststadium 31 (et knæ udviklet) og herefter ved over 10 pct. angrebne planter.

Meldug i triticale

I de senere år har meldug været problemet i triticale især i sorten Trias. Som det fremgår af tabel 1, har der været god økonomi i at bekæmpe mere udbredte meldugangreb. Under gunstige forhold (let jord, sen såning, tæt, kraftig plantebestand og læ) kan de fleste sorter angribes af meldug, men Trias er usædvanlig modtagelig.

I ekstremt modtagelige sorter (Trias) anbefales meldug bekæmpet ved:

- vækststadium 31-40 (1 knæ udviklet til fanebladet fuldt udviklet): over 10 pct. angrebne planter,
- vækststadium 41-60 (fanebladets bladskede begynder at strække sig til gennemskridning): over 25 pct. angrebne planter
- vækststadium 61-65 (begyndende til fuld blomstring): over 50 pct. angrebne planter.

I modtagelige sorter (Lumaco) anbefales meldug bekæmpet ved:

- vækststadium 31-40 (1 knæ udviklet til fanebladet fuldt udviklet): over 25 pct. angrebne planter,
- vækststadium 41-60 (fanebladets bladskede begynder at strække sig til gennemskridning): over 50 pct. angrebne planter,
- vækststadium 61-65 (begyndende til fuld blomstring): over 75 pct. angrebne planter.

Ovenstående tærskler er fastsat ud fra, at der i de tidlige vækststadier medtælles angreb på hele planten og fra og med vækststadie 32 (2 knæ udviklet) medtælles kun angreb på de 3 øverste fuldt udviklede blade af hovedstrå.

Septoria i triticale

Septoria er et langt mindre problem i triticale end i hvede, men i meget fugtige år kan der være behov for bekæmpelse. I modsætning til hvede, hvor hvedegråplet er dominerende, forekommer der ofte både hvedegråplet og hvedebrunplet i triticale. Som vejledende tærskel for Septoriabekæmpelse kan angives angreb på de nederste blade og mindst 8-10 dage med nedbør omkring skridning (vækststadium 37- 65).

Løsningsforslag til svampebekæmpelse i triticale

I **tabel 2** er vist forskellige løsningsforslag til svampebekæmpelse i tritcale. I starten af tabellen er også angivet en løsning mod knækkefodsyge.

Vær obs på, hvor meget løsninger tæller i triazolreglerne. Se også **Triazolregler: Sådan beregner du brugen af triazoler**. Af tabel 3 nedenfor fremgår, hvordan løsninger tæller i triazolreglerne. Firmaerne har oplyst, at vintersæd (vinterbyg undtaget) igen i år ikke er bejdset med de omfattede triazoler. I tabel 3 er derfor vist, hvor meget løsninger tæller, når udsæden ikke er bejdset med de omfattede triazoler. For nemheds skyld er doseringsintervallerne vist samlet, selv om de højeste doser ikke anbefales tidligt.

Orius Gold er ikke angivet som løsning i tabel 2, men i tabellen nedenfor er vist, hvor meget løsninger med Orius Gold tæller. Det fremgår, at Orius Gold ved tidlig anvendelse tæller meget hårdt og udelukker triazolholdige løsninger senere i sæsonen.

Der er både foreslået løsninger indtil vækststadium 39 (fanebladet udviklet) hhv. i vækststadium 39-65 (blomstring). Tidlig bekæmpelse er med de nuværende dyrkede sorter typisk rettet mod meldug, og omkring 25 procent dosis anbefales. Ved mere udbredte angreb på sprøjtetidspunktet hæves dosis lidt. Proline EC 250/Proline Xpert EC 240/Prosaro/Folicur Xpert EC 240/Propulse har alle jævnbyrdig effekt mod meldug. Talus EC har også god effekt mod meldug, men efter nedsat effekt i nogle forsøg er der mistanke om tilfælde af resistensudvikling hos meldug mod midlet.

På det sene tidspunkt kan yderligere Septoria være et problem. De højeste doser i vækststadium 39-65 og Propulse-holdige løsninger anvendes ved risiko for meget Septoria. Propulse er som bekendt blevet forbudt og må ikke længere anvendes og opbevares pr. 30. september 2026. Orius Gold/Folicur Xpert EC 240/Prosaro/Proline Xpert EC 240/Proline EC 250 har bedre effekt på hvedebrunplet end på hvedegråplet.

Vær opmærksom på, at der som angivet i tabel 2 er begrænsninger på antallet af behandlinger for flere af midlerne og krav om minimumsafstand mellem 2 behandlinger.

Bekæmpelse af svampesygdomme i tritcale kan være aktuel til omkring blomstring (vækststadium 65). I tabel 2 er også vist til hvilket vækststadie, de enkelte løsninger må anvendes.

Tabel 3. Så meget tæller de anbefalede løsninger i tabel 2 i triazolreglerne.

Procent af tilladt forbrug (gælder for tritcale ikke bejdset med omfattede triazoler). Orius Gold er ikke angivet som løsning i tabel 2, men i tabellen er vist, hvor meget løsninger med Orius Gold tæller.

	30-32	33-37	38-69*
0,15 l Talius EC	0	0	0
0,3-0,45 l Orius Gold	90-135	46-68	24-36
0,25-0,35 l Folicur Xpert EC 240	60-84	30-43	16-23
0,25-0,35 l Prosaro	47-66	24-33	13-18
0,25-0,35 Proline Xpert EC 240	30-42	15-21	8-12
0,2-0,3 l Proline EC 250	0	0	0
0,15-0,2 l Propulse + 0,2-0,25 l Orius Gold	-	-	16-20
0,15-0,2 l Propulse + 0,15-0,2 Folicur Xpert EC 240	-	-	10-13
0,15-0,2 l Propulse + 0,15-0,2 Prosaro	-	-	8-10
0,15-0,2 l Propulse + 0,15-0,2 l Proline Xpert EC 240	-	-	5-7

* Bemærk, at løsningerne kun må bruges til vækststadierne, som er angivet i løsningsforslagene.

Svampemidlernes effekt mod svampesygdomme i korn

Se svampemidlernes effekt, antal tilladte behandlinger mv. i dyrkningsvejledningen [Vejledning i bekæmpelse af svampesygdomme i korn](#).

Billede 1. Meldug i triticale. Sorten Trias er ekstremt modtagelig.

Billede 2. "Rede" af gulrust i i modtagelig triticalesort tidlig forår. De fleste af de nuværende dyrkede sorter er ikke særlig modtagelige for gulrust.

Billede 3. Gulrustsporerne har lejret sig i striber.

Billede 4. Brunrust. Sporerne sidder spredt på bladpladen hele sæsonen.

Billede 5. Hvedebrunplet i triticale.

Emneord

Afgrøder

Sygdomsbekæmpelse, hos planter

Triticale

Publiceret: 06. marts 2019

Opdateret: 05. marts 2026

Vil du vide mere?

Ghita Cordsen Nielsen

Chefkonsulent

SEGES Innovation

gcn@seges.dk

+4520282695

Støttet af

Planteafgiftsfonden

SEGES Innovation P/S

Tlf. 8740 5000

Agro Food Park 15

Fax. 8740 5010

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk